

	06.Tem	13.Tem	Değişim		06.Tem	13.Tem	Değişim
BIST-100 Endeksi	98.734	89.898	-% 8,9 ▼	EUR/USD	1,1745	1,1685	-% 0,5 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%19,94	%20,21	27 bp ▲	USD/TL	4,5674	4,8542	% 6,3 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	283	318	36 bp ▲	EUR/TL	5,3683	5,6718	% 5,7 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.060	1.076	% 1,5 ▲	Altın (USD/ons)	1.254	1.241	-% 1,1 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,83	%2,83	0 bp ●	Petrol (USD/varil)	75,1	74,0	-% 1,4 ▼

bp: baz puan

Geçen hafta ABD ile Çin arasında dış ticarete yaşanan gerilim karşılıklı açıklamaların ardından yükselirken, ABD Başkanı Trump'ın AB ile olan ticari ilişkileri de gündeme getirmesi risk algısına olumsuz yansıdı. Yurt içinde ise yeni kabinenin izleyeceği ekonomi politikasına yönelik beklentiler yakından izlendi. Ayrıca, hafta içinde beklentilerin üzerinde açıklanan cari açık verisinin dış finansman ihtiyacında artışa işaret etmesi olumsuz bir gelişme olarak not edilirken, TL cinsi varlıklardaki güçlü satış baskısı ile USD/TL tarihi seviyelere çıktı. Haftanın kapanışının ardından Fitch Türkiye'nin kredi notunu bir basamak düşürerek BB'ye indirirken, not görünümünü negatif olarak belirledi.

Ticaret savaşı endişeleri sürüyor.

Ticaret savaşına ilişkin gelişmeler küresel ekonominin başlıca gündem maddesi olmayı sürdürüyor. ABD ve Çin 6 Temmuz itibarıyla karşılıklı olarak 34 milyar USD tutarındaki ürün için gümrük vergisi uygulamaya başlarken, Çin ABD'yi Dünya Ticaret Örgütü'ne şikayet etti. Her iki ülke de müzakerelere açık olduğunu söylese de ABD yönetiminin bu konuda geri adım atmaya niyeti olmadığı anlaşılıyor. Nitekim, hafta ortasında ABD'nin 200 milyar USD tutarındaki 5 bine yakın Çin menşeli ürüne %10 ek vergi uygulamaya karar verdiği haberleri ticaret savaşının boyutunun genişleyeceği görüşlerine destek oluyor. Öte yandan alınan önlemlere rağmen Çin'in ABD'yle olan ticaretinde verdiği fazlanın Haziran'da 28,9 milyar USD ile rekor düzeye yükseldiği açıklandı.

Ticaret savaşında bir başka cephe de ABD ile AB arasında açılıyor. ABD Başkanı Donald Trump, hafta ortasında AB'yi ticari ilişkilerde ABD'ye daha adil davranılması konusunda uyardı. Hafta sonu ise AB'yi ticari anlamda ABD'nin düşmanı olarak niteledi. Trump, 25 Temmuz'da ABD ile AB arasında yapılacak müzakerelerde arzu ettikleri yönde bir sonuç alamayacak olurlarsa Avrupa üretimi otomobillerin ABD'ye girişini kısıtlamak için önlem alacaklarını söyledi. Öte yandan, Avrupa Komisyonu, Euro Alanı ekonomisinin 2018 yılına ilişkin büyüme tahminini ticaret savaşları ile petrol fiyatlarındaki yüksek seyri gerekçe göstererek %2,3'ten %2,1'e indirdi.

ABD'de enflasyon yükseliyor.

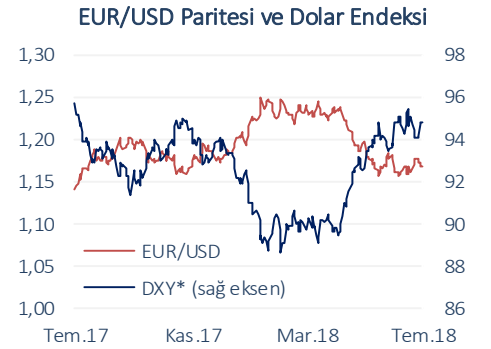
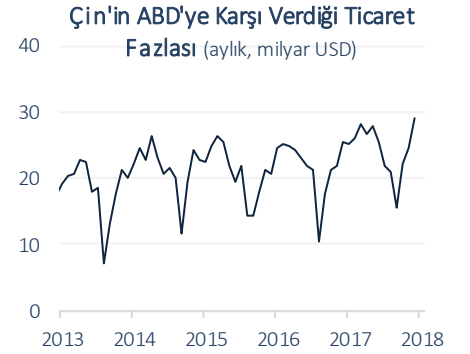
ABD'de tüketici fiyatları Haziran ayında yıllık bazda %2,9 ile Şubat 2012'den bu yana en yüksek artışını kaydetti. Yıllık çekirdek enflasyon da bir önceki aya göre hızlanarak %2,3 seviyesine çıktı. Enflasyon verisinin ardından Fed'in 2018 yılının geri kalanında iki defa daha faiz artırımına gideceği beklentileri güçlendi. Bu durum, ABD dolarını küresel piyasalarda destekledi.

ECB toplantı tutanakları yayımlandı.

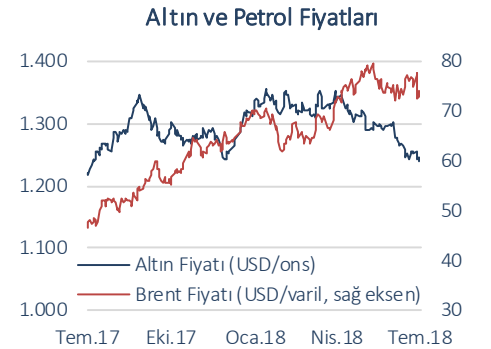
ECB'nin 13-14 Haziran'da gerçekleşen toplantısının tutanakları yayımlandı. Tutanaklarda ECB üyelerinin enflasyonun hedeflenen seviyeye yükselmesi için faizlerin mevcut seviyesinde kalmasını bekledikleri yorumları öne çıktı. ECB'nin faiz konusundaki yönlendirmelerinin de "açık uçlu" olma özelliğini sürdüreceği vurgulandı. Diğer taraftan, ECB Başkanı Mario Draghi yaptığı açıklamada, Euro Alanı'nda büyümeye ilişkin risklerin büyük ölçüde dengelendiğini, var olan risklerin ise ağırlıklı olarak artan korumacılık tehdidiyle ilişkili olduğunu ifade etti.

Küresel piyasalar...

Geçtiğimiz hafta ticaret savaşına ilişkin gelişmeler küresel piyasaları baskı altına alırken, ABD'de ve Avrupa'da şirket kârlarındaki olumlu görünüm risk iştahına destek olarak borsa endekslerini yukarı çekti. Hafta boyunca yükseliş eğilimi sergileyen DXY dolar endeksi, son bir yılın en yükseğine yakın seviyeden haftayı tamamladı. Altın fiyatları ise ABD dolarındaki yükselişin de etkisiyle gerileyerek haftayı 2018'in en düşüğüne yakın seviyeden kapattı.

(* ABD Doları'nın, Euro, Japon Yeni, İngiliz Sterlini, Kanada Doları, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı'ndan oluşan kur sepetine karşı değerini gösteren endekstir.

Kaynak: Datastream

Yeni kabine açıklandı.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kabinesi açıklandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı kabinede Berat Albayrak Hazine ve Maliye Bakanı, Ruhsar Pekcan Ticaret Bakanı, Mustafa Varank ise Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak görevlendirildi. Bakan Albayrak hafta içi yaptığı açıklamada yeni dönemde TCMB'nin hiç olmadığı kadar etkin olacağına vurgu yaparken, enflasyonu tek haneli seviyeye indirmek için yoğun biçimde çalışacaklarını söyledi.

12 aylık cari açık 4 yılın zirvesinde...

Yurt içinde cari açık Mayıs ayında 5,9 milyar USD ile beklentileri aştı. Altın ithalatı Mayıs'ta güçlü kalırken, seyahat gelirleri cari dengeyi olumlu yönde etkiledi. Kurlarda ve faiz oranlarında sert hareketlerin gözlemlendiği Mayıs'ta portföy yatırımları kaleminde yabancı çıkışı olduğu, net hata ve noksan ile rezervlerin cari açığın finansmanında önemli rol oynadığı görüldü. 12 aylık cari açık Mayıs'ta 57,6 milyar USD ile 4 yılın zirvesinde kalmaya devam etti ([Ödemeler dengesi raporumuz](#)).

Fitch Türkiye'nin notunu indirdi.

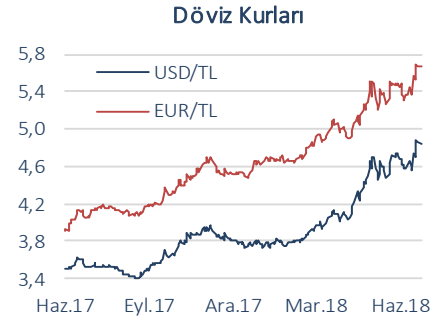
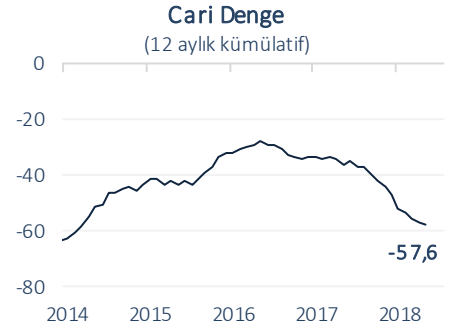
Fitch, ekonomik istikrarı bozucu risklerdeki artışı gerekçe göstererek Türkiye'nin kredi notunu bir kademe düşürerek BB+'dan BB'ye indirdi. Görünümü ise "durağan"dan "negatif"e çevirdi. Cuma gecesi yayımlanan değerlendirmede Fitch; cari açığı artışı, küresel dış finansman ortamının daha zorlayıcı bir hal alması, enflasyondaki sıçrama ve TL'deki değer kaybının önemli miktarda döviz borcu bulunan özel sektörde yarattığı etki nedeniyle makroekonomik istikrar üzerindeki aşağı yönlü risklerin arttığını belirtti. Nisan ayından sonra ekonominin durgunluğa girdiğini ifade eden Fitch, daralmanın son çeyreğe kadar sürebileceğini ifade etti. Kuruluş, Türkiye'nin bu yıl %4,5, gelecek yıl ise %3,6 büyüyeceğini öngörüyor.

Yurt içi piyasalar...

Geçtiğimiz hafta yurt içi piyasalar baskı altında kaldı. Son dönemde enflasyon ve cari açık tarafında yaşanan gelişmelerle diğer gelişmekte olan ülke varlıklarından olumsuz ayrılan TL cinsi varlıklar, yeni kabinenin açıklanmasının ardından sert biçimde değer kaybetti. Ticaret savaşlarına ilişkin gerilimin sürmesi ve 12 aylık cari açığın 4 yılın zirvesine çıkması yurt içi piyasalardaki bozulmanın sürmesine neden oldu. BIST-100 endeksi bankacılık sektörü hisseleri öncülüğünde haftayı %8,9 kayıpla tamamladı. 12 Temmuz'da 4,9711 ile tarihi zirvesine çıkan USD/TL haftayı 4,85 düzeyinden tamamladı. Hafta içinde %20,5 ile yaklaşık 10 yılın en yükseğine çıkan 2 yıl vadeli tahvilin bileşik faizi de haftayı 27 baz puan artışla %20,21'den kapadı.

Yeni haftanın gündemi...

Dünyada veri gündemi açısından nispeten sakin bir hafta olmasına karşın ticaret savaşına ilişkin gelişmeler gündemin ön sıralarında yer almaya devam edecek. Yurt içinde ise ekonomi politikası uygulamalarına ilişkin gelişmeler izlenecek.

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
16 Temmuz	TÜİK İşsizlik Oranı	Nisan	%9,6 (G)	%10,1
	Maliye Bakanlığı Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	Haziran	-25,6 milyar TL (G)	2,7 milyar TL
	ABD Perakende Satışlar	Haziran	%0,6	%0,8
17 Temmuz	TÜİK Sanayi Üretimi, takvim etkisinden arındırılmış	Mayıs	-	%6,2
	ABD Sanayi Üretimi	Haziran	%0,5	-%0,1
	ABD Kapasite Kullanım Oranı	Haziran	%78,2	%77,9
18 Temmuz	İngiltere TÜFE, yıllık	Haziran	-	%2,4
	ABD Yeni Konut Satışları	Haziran	1,323 milyon adet	1,35 milyon adet
19 Temmuz	TR TCMB Beklenti Anketi	Temmuz	-	-
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	9-13 Temmuz	-	-
	İngiltere Perakende Satışlar	Haziran	-	%1,3
20 Temmuz	Hazine Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku	Haziran	-	959 milyar TL

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream, TÜİK, TCMB

Sektörel Gelişmeler

Otomotiv üretiminde düşüş...

Otomotiv Sanayi Derneği'nin (OSD) açıkladığı verilere göre **otomotiv ana sanayiinin** üretimi miktar bazında yılın ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %3 oranında daralırken, aynı dönemde sektörün ihracatı da %4 geriledi. OSD, kurlardaki artış, ihraç edilen araç segmentlerinde gözlenen yavaşlama sinyalleri ve iç pazardaki daralma sonucunda otomotiv ana sanayiindeki yavaşlamanın Haziran ayıyla birlikte belirginleştiğine dikkat çekti. Haziran ayında yurt içi otomotiv pazarı %39 oranında daralmıştı. [i](#)

Elektrik üretimi yılın ilk yarısında %2,5 arttı.

Yılın ilk yarısında elektrik üretimi yıllık bazda %2,5 artarak 141,8 milyar kWh oldu. Elektrik üretiminde en büyük payı %36,8 ile kömür santralleri alırken, doğalgaz çevrim santralleri %29,2 ile en fazla pay alan ikinci grup oldu. Hidroelektrik santraller ise toplam yurt içi elektrik üretiminin %23,1'ini oluşturdu. Elektrik üretiminde bu yılın ilk altı ayında su hariç yenilenebilir kaynakların payındaki artış devam etti. Üretimde rüzgar santrallerinin payı %6,4, jeotermal santrallerin payı %2,4 düzeyinde bulunuyor. Güneş enerjisinden gerçekleştirilen toplam elektrik üretimi geçtiğimiz yıla kıyasla %90'ın üzerinde artmakla birlikte düşük düzeyde kalmayı sürdürdü.

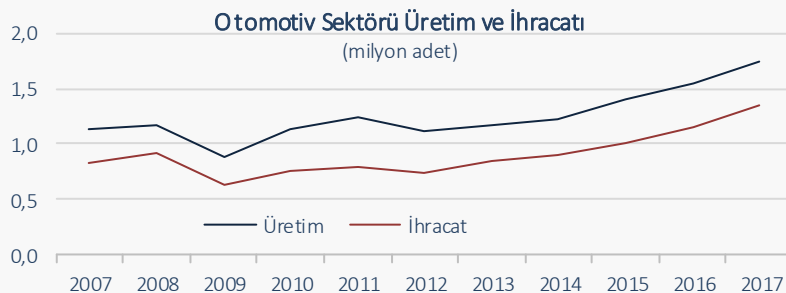
Markalı konut alımlarında yabancıların payı artıyor.

REIDIN-GYODER Yeni Konut Fiyat Endeksinde göre Haziran'da markalı konut projelerinin %10'u yabancı yatırımcılara satılırken, yabancı alıcıların oranı son 15 ayın zirvesine çıktı. Söz konusu oran Mayıs ayında %7 olmuştu. Fiyatların seyrine bakıldığında Haziran ayında yeni konut fiyat endeksinin yıllık bazda %3,6 oranında yükseliş kaydettiği görüldü. Ülke bazında satılık konut fiyat endeksinde geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla kaydedilen artış %9,7 oldu.

[i](#) Neden Önemli ?

Otomotiv sektörü yarattığı yüksek katma değer ile Türkiye'nin öncü sektörleri arasında yer alıyor. Üretimini yaklaşık %75'ini ihraç eden Türk otomotiv sektörü önemli kısmı Avrupa pazarına olmak üzere gerçekleştirdiği yıllık 20 milyar USD civarındaki ihracat ve toplam ihracattan aldığı %12'nin üzerindeki pay ile Türkiye'nin ihracatında ilk sırada yer alıp yurt içine önemli ölçüde döviz girişi sağlıyor.

Kendi başına yarattığı katma değer yanı sıra etkileşimli olduğu diğer sektörlerle de destek olan otomotiv sektörü demir-çelik, plastik, kauçuk, cam, tekstil ve elektronik sektörlerinden girdi kullanırken, turizm, inşaat, ulaştırma ve savunma sanayiine ürün sunuyor. 2001 yılı öncesinde otomotiv sektöründe yapılan yatırımlar iç talebi karşılamaya yönelikken bu tarihten sonraki yatırımların büyük bölümünün ihracat odaklı olduğu görülüyor. Türkiye toplam otomotiv üretiminde dünyada 14. sırada yer alırken, yaklaşık 2 milyon araçlık kapasitesi ile sektör yan sanayii hariç 50 binin üzerinde istihdam sağlıyor. Türkiye'de faaliyet gösteren otomotiv ana sanayii firmalarının tümü İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan 500 büyük sanayi kuruluşu arasında yer alıyor. Listenin ilk 10'unda yer alan firmalardan 5'i ise otomotiv sektöründe faaliyet gösteriyor.

Kaynak: Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.